

Invullen Uniform Pensioenoverzicht

Flexibele premieovereenkomst/Premie-uitkeringsovereenkomst

[jaar]

Actieve en gewezen deelnemers. Arbeidsongeschikt en uit dienst

Uniform Pensioenoverzicht [jaar] (1)

Stand op <31 december [jaar-1]> , <1 januari [jaar]> (2) (3)

Op welke gegevens is uw Pensioenoverzicht gebaseerd?

Uw pensioenoverzicht is gebaseerd op basis van de gegevens hieronder. (4)

Zijn uw gegevens niet volledig of niet juist? Neem dan contact met ons op.

Uw persoonlijke gegevens (5)

- Naam [Naam]
- Geboren op [Geboortedatum]
- <<Oude>Werkgever [Naam werkgever]>
- <Herkeningsnummer [Pensioennummer]>

Uw partner <en kind(eren)> (6)

- Naam [Naam]
- Geboren op [Geboortedatum]

Uw pensioengegevens (7)

- Pensioenuitvoerder [Naam pensioenuitvoerder]
- Soort pensioenregeling [<Netto><Flexibele premieovereenkomst><Premie-uitkeringsovereenkomst>] (8)
- <Datum in dienst [Datum]>
- <Start pensioenopbouw [Datum]>
- <Start deelname [Datum]>
- <Datum uit dienst [Datum]>
- <Datum einde <deelname><pensioenopbouw> [Datum]>
- <Leeftijd waarop het pensioen is berekend (9) [Leeftijd] jaar>
- <Leeftijd waarop u uw pensioen wilt in laten gaan (9) [Leeftijd] jaar>
- <Parttimepercentage [Parttimepercentage]>
- <Aantal uren dat u per week werkt (10) [Aantal] uren>

- <Uw <vast> pensioengevend salaris	[Pensioengevend salaris]
- <Uw variabel pensioengevend salaris (11)	[Variabel loon]
- <Deel van uw pensioengevend salaris waarover geen pensioenpremie wordt betaald	[Franchise]
- <Deel van uw pensioengevend salaris waarover wel pensioenpremie wordt betaald (pensioengrondslag) (12)	[Pensioengrondslag]
- <<Totale> premie <(in %)> voor uw pensioen in [jaar] (13)	<[Premiebedrag]><[Percentage]>
- <Premie <in %> die uw werkgever betaalt in [jaar]	<[Premiebedrag]><[Percentage]>
- <Premie <in %> die u zelf betaalt in [jaar] <zie loonstrook>	<[Premiebedrag]><[Percentage]>
- <Beschikbare premie <als % van de pensioengrondslag><Premie voor de pensioenopbouw>	<[Premiebedrag]><[Percentage]>
- <Premie die door [naam uitvoerder] is betaald in [jaar] vanwege arbeidsongeschiktheid>	<[Premiebedrag]><[Percentage]>
- <Premie vanwege compensatieregeling <als % van de pensioengrondslag> <als % van het deel van uw salaris> <tot [einddatum compensatie]> (14)	<[Compensatiepremie]><[Compensatiepercentage]>
- <Partnerpensioen % van <het pensioengevend salaris> <de pensioengrondslag> (15)	<[%PP]>
- <Wezenpensioen % van <het pensioengevend salaris> <de pensioengrondslag>	<[%WzP]>

Goed om te weten (16)

- ✓ <Uw pensioenregeling is op <datum> veranderd. Uw pensioenregeling veranderde op de volgende punten: [het soort regeling], [de leeftijd waarop het pensioen is berekend], [de franchise], [de premie als percentage van de pensioengrondslag].> (17)
- ✓ <Omdat u later naast uw pensioen AOW ontvangt, wordt over een deel van uw salaris geen pensioenpremie betaald.>
- ✓ <Een deel van de premie is bedoeld als tijdelijke compensatie voor de overstap naar deze regeling >
- ✓ <Als u stopt met deelnemen aan deze pensioenregeling <en gaat deelnemen aan een andere pensioenregeling>, dan <kan dat betekenen> <betekent dat> u geen <of minder> compensatie ontvangt. Kijk op [website] voor meer informatie.] (18)
- ✓ <Ruimte voor andere mededelingen>

(1) De term 'Uniform Pensioenoverzicht' moet voor de uniformiteit gebruikt worden en moet voor de herkenbaarheid opvallend worden weergegeven. Tevens is wettelijk voorgeschreven dat het woord 'Pensioenoverzicht' in de titel wordt opgenomen. Het pensioenoverzicht krijgt het jaartal waarin het wordt verstrekt. Een kopie van een Uniform Pensioenoverzicht uit een zeker jaar behoudt het oorspronkelijke jaartal.

(2) Voor de peildatum wordt bij (actieve en gewezen) deelnemers gekozen voor 1-1 van het huidige jaar ([jaar]) of 31-12 van het jaar ervoor ([jaar]-1).

(3) In dit model is gekozen voor de aanspreekvorm 'u'. Echter, zowel de aanspreekvorm 'u' als 'je' is toegestaan. Dit is de keuze van de pensioenuitvoerder.

(4) Doel van deze tekst is dat deelnemers weten dat alle prognoses in de rest van het UPO gebaseerd zijn op de gegevens die hier zijn getoond.

(5) Onder 'Uw persoonlijke gegevens' worden de persoonlijke gegevens van de deelnemer opgenomen. Het is niet verplicht om de naam van de werkgever en het herkenningsnummer op te nemen. Pensioenuitvoerders worden afgeraden om het BSN-nummer van de deelnemer te vermelden op het UPO. Dit met het oog op de AVG-wetgeving en mogelijke datalekken.

(6) Het kopje 'Uw partner <en kinderen>' moet worden overgenomen. Bij een onbepaald partnersysteem mag de naam van de partner wegblijven. Als de naam bekend is, kan deze worden ingevuld. Dit geldt ook voor de geboortedatum. Bij een bepaald partnersysteem 'geen partner' vermelden als de deelnemer expliciet heeft gemeld dat hij/zij geen partner heeft. Als er geen partner bekend is en het is wel van belang voor de regeling om een eventuele partner aan te melden, wordt 'geen partner bekend' vermeld. Dit heeft de signaalfunctie naar de deelnemer om een bij de uitvoerder onbekende, maar wel bestaande partner alsnog aan te melden. Er mag ook worden toegevoegd: 'Let op: heeft u wel een partner, meld deze dan bij ons aan'.

Als het van belang is om eventuele kinderen aan te melden, moet de optie 'en kinderen' gebruikt worden. Als er geen kinderen bekend zijn, wordt 'geen kinderen bekend' vermeld. Ook hier is dit de signaalfunctie naar de deelnemer om bij de uitvoerder onbekende, maar wel bestaande kinderen alsnog aan te melden.

Uitvoerders ontvangen soms het signaal van deelnemers van wie de partner is overleden (of die net zijn gescheiden), dat de melding 'geen partner bekend' niet passend of kwetsend is. Aanbeveling is hiermee rekening te houden bij het opstellen van de tekst.

Is de partner overleden dan kan de uitvoerder kiezen om bij de gegevens van de partner toe te voegen: overleden na [peildatum].

(7) Het laatste gedeelte van dit blok geeft ruimte om bepaalde (regeling)informatie op te nemen die relevant is voor het Uniform Pensioenoverzicht. Een aantal elementen zijn wel verplicht (zie punt 9). Bij het soort regeling kan in dit model een keuze worden gemaakt uit 'flexibele premieovereenkomst of premie-uitkeringsovereenkomst' en er moet aan worden gegeven of het een bruto of netto regeling is. Bij een bruto pensioenregeling hoeft de term bruto er niet voor (mag wel), bij een netto regeling dient wel expliciet vermeld te worden dat het hier om een netto pensioenregeling gaat.

De gegevens met betrekking tot datum uit dienst of beëindiging zijn relevant voor gewezen deelnemers. Gegevens over onder andere pensioengevend salaris en de franchise zijn juist niet relevant voor gewezen deelnemers.

Er is een zekere mate van flexibiliteit bij het invullen hiervan omdat er veel verschillende regelingen zijn en ook nog combinaties van regelingen. Helderheid voor de deelnemer moet dan ook het uitgangspunt zijn. Daarnaast wordt geadviseerd om hier niet te veel gegevens over de regeling zelf op te nemen en bijvoorbeeld te verwijzen naar de website of de plaats waar de regeling gegevens door de deelnemer te benaderen zijn. Het streven is immers om het UPO beknopt te houden.

(8) In veel (niet-wettelijke) communicatiemiddelen wordt ook over een flexibele premierregeling of premie-uitkeringsregeling gesproken. Bij dit blok wordt gevraagd naar het karakter van de pensioenregeling. Kijkend naar art. 10 PW/Wtp spreken we in dit kader van een premieovereenkomst. Daarom bevelen we aan om hier te spreken van een flexibele premieovereenkomst of premie-uitkeringsovereenkomst in plaats van een flexibele premierregeling of premie-uitkeringsregeling.

(9) Bij 'Uw pensioengegevens' moet worden opgenomen wat de in de pensioenregeling meest actueel bekende pensioenleeftijd van de deelnemer is. Mocht bij de pensioenuitvoerder bekend zijn wat de door de deelnemer gekozen pensioenleeftijd is, dan mag deze ook worden toegevoegd (ook als deze eventueel op andere wijze is vastgelegd, geef dan zo concreet aan hoe die is vastgelegd). Voor deelnemers moet duidelijk zijn of het te bereiken pensioen is gebaseerd op de vastgelegde/gekozen pensioenleeftijd of op basis van de pensioenleeftijd in de pensioenregeling. Is nog niet sprake van een gekozen pensioenleeftijd, dan is het aan te bevelen om in communicatie bij het UPO duidelijk te maken dat de pensioenleeftijd nog kan veranderen.

Als het UPO wordt verstrekt aan een gewezen deelnemer dan wordt de voor de gewezen deelnemer relevante pensioenleeftijd getoond.

(10) Het gaat hier om het gemiddelde aantal uren per week.

(11) Naast het vaste pensioengevende salaris, kan ook een variabel onderdeel van het salaris pensioengevend zijn. Dit wordt opgenomen onder 'Variabel pensioengevend salaris'. Uiteraard wordt het onderscheid tussen vast en variabel pensioengevend salaris alleen opgenomen indien dit van toepassing is binnen de betreffende pensioenregeling. Anders dient alleen 'pensioengevend salaris' opgenomen worden.

(12) Dit betreft de franchise. Er is in dit model gekozen voor een omschrijving van het begrip. Het staat u vrij hier een voor de doelgroep passende term of omschrijving voor te kiezen. Dit geldt ook voor de pensioengrondslag.

Voor pensioenfondsen die van een uitkeringsregeling zijn overgegaan naar de flexibele premieovereenkomst geldt het nadrukkelijke advies om hier te kiezen voor de term 'premie betalen' in plaats van 'pensioen opbouwen'. Deelnemers zijn zich anders onvoldoende bewust van de andere aard van de regeling (overgang van een uitkeringsregeling met een toezegging op aanspraken naar een premieregeling met een toezegging op premie).

(13) Met 'totale premie' bedoelen we de totale premie die de werkgever afdraagt aan de pensioenuitvoerder inclusief alle componenten hierin. Het gaat dus om de bruto premie, bestaande uit de netto premie bedoeld voor de zuivere kapitaalsopbouw, de premies/opslagen ten behoeve van de risicoverzekeringen en kostenopslagen. Er kan ook voor worden gekozen om de afslag van bruto premie naar netto premie kwantitatief bij de pensioengegevens te tonen. Zie ook toelichting 54.

(14) Met compensatie bedoelen we in deze context compensatie die wordt toegekend aan deelnemers die vanwege de overgang naar Wtp nadeel ondervinden. Compensatie kan binnen de flexibele premieovereenkomst worden vormgegeven als een eenmalige verhoging van het persoonlijk pensioenvermogen bij het invaren. Het kan ook worden vormgegeven als een (tijdelijke) verhoging van de premie bedoeld voor kapitaalsopbouw. De eerste vorm van compensatie ziet u niet terug op dit UPO-model (alleen in het eenmalig na invaren verstrekte definitieve transitieoverzicht). De tweede vorm van compensatie ziet u wel in dit UPO-model.

Lid 2 van artikel 150f verplicht uitvoerders om voor zover van toepassing actieve deelnemers te informeren over de compensatieperiode en de mogelijke effecten bij beëindiging van de deelneming en het aangaan van een nieuwe pensioenovereenkomst. Hoe hoog de compensatiepremie is hoeft wettelijk niet getoond te worden en is optioneel. Let op, het gaat hier om compensatie binnen de pensioensfeer (compensatie in de salarissfeer valt hier niet onder).

(15) In dit model zijn alleen het (verplichte) partnerpensioen en wezenpensioen opgenomen. Als er in de pensioenregeling nog andere dekking mogelijk zijn waarvan de hoogte afhankelijk is van een percentage van het salaris of pensioengrondslag, dan moeten deze hier ook vermeld worden.

(16) In dit model is gekozen om bij de opsommingen bij de 'Goed om te weten' blokken vinkjes. Het staat u hier vrij hier zelf een passend opsommingsteken voor te kiezen.

(17) In nadere regelgeving is opgenomen dat op het UPO elke wezenlijke wijziging t.o.v. het UPO van voorgaande jaar moet worden aangegeven. Bij een wezenlijke wijziging kan onder meer worden gedacht aan een relevante wijziging van het soort regeling, de reglementaire pensioenleeftijd, de franchise en de premie. Indien er tussen het verstrekken van 2 UPO's reglementswijzigingen zijn geweest dan moeten deze worden vermeld op het laatste UPO. Pensioenuitvoerders hebben twee opties met betrekking tot waar deze tekst wordt opgenomen:

1. Op het UPO zelf.
2. In de voorbrief/mail van het UPO.

Ook als er bij de transitie geen gebruik wordt gemaakt van het Transitie UPO, maar van een aparte tweede berekening en een UPO over het voorgaande jaar, moet in dit UPO worden verwezen naar de tweede berekening.

(18) Afhankelijk van de wijze waarop de compensatie is geregeld, kan eventueel een toelichting worden opgenomen waarin wordt verduidelijkt dat het om een aanzienlijk bedrag kan gaan en dat dit invloed heeft op de verwachte

pensioenuitkering.

<Uw pensioen bij arbeidsongeschiktheid (19)>

De betaling van de premie voor uw pensioen is overgenomen door [Naam pensioenuitvoerder] (19)

U bent <gedeeltelijk> arbeidsongeschikt <en werkt niet meer bij deze werkgever>. U blijft <voor een deel> pensioen opbouwen. <Ook het partner- en wezenpensioen blijft <voor dat deel> verzekerd.> Ook als uw dienstverband bij deze werkgever gestopt is. (20) Wordt u meer of minder arbeidsongeschikt? Dan verandert misschien ook <uw pensioenopbouw> <en> < de verzekering van het partner- en wezenpensioen>.

Goed om te weten

- ✓ <De gegevens waarop de door [naam pensioenuitvoerder] overgenomen betaling van de premie voor uw pensioen is gebaseerd kunnen afwijken van de gegevens zoals vermeld in het blok met uw pensioengegevens. Wilt u weten waarop de overgenomen betaling van de premie is gebaseerd? Neem dan contact op met [naam pensioenuitvoerder].> (21)
- ✓ Kijk voor meer informatie over wat er geregeld is als u meer of minder arbeidsongeschikt wordt in< uw pensioenreglement><uw portaal>. (22)
- ✓ <Ruimte voor andere mededelingen>

(19) Dit blok wordt alleen opgenomen indien de deelnemer arbeidsongeschikt is. In dit blok mag u het percentage opnemen waartegen de pensioenopbouw wordt voortgezet.

(20) De zin 'Ook als u dienstverband beëindigd is' verwijst naar het dienstverband tijdens welk de deelnemer bij deze pensioenuitvoerder verzekerd was voor arbeidsongeschiktheid. (Daarom staat er de toevoeging 'bij deze werkgever in'.)

(21) Het kan zijn dat de gegevens waarop de toegekende premievrijstelling is gebaseerd anders zijn dan de gegevens waarop dit Pensioenoverzicht is gebaseerd (en wat dus vermeld staat in het blok Pensioengegevens). We vermelden in het Pensioenoverzicht zelf niet de gegevens waarop de premievrijstelling gebaseerd is, maar verwijzen naar de pensioenuitvoerder.

(22) In dit Pensioenoverzicht wordt geen melding gemaakt over wanneer de premievrijstelling stopt. Hiervoor is de verwijzing naar het pensioenreglement dan wel mijnomgeving bedoeld.

Hoeveel pensioen kunt u verwachten?

Wat krijgt u als u met pensioen gaat?

- Waarde van <de beleggingen><het kapitaal> voor uw € [bedrag]
pensioen op [peildatum] (23)

Inschatting van uw pensioen <als uw <pensioenopbouw><deelname aan deze pensioenregeling> zou zijn gestopt op [peildatum]> (24)

- Inschatting waarde van <de beleggingen><het kapitaal>
op uw <[AOW-leeftijd]-ste> <[gekozen pensioenleeftijd]-
ste> <[standaard pensioenrichtleeftijd]-ste> € [bedrag]
- Inschatting van uw verwachte pensioen vanaf <[AOW-
leeftijd]-ste> <[gekozen pensioenleeftijd]-ste>
<[standaard pensioenrichtleeftijd]-ste> (25) € [bedrag] <bruto><netto>
per jaar
- <Daarnaast ontvangt u vanaf <[AOW-leeftijd]-ste>
<[gekozen pensioenleeftijd]-ste> <[standaard
pensioenrichtleeftijd]-ste> aan gegarandeerd pensioen € [bedrag] <bruto><netto>
> per jaar

<Inschatting van uw pensioen als u <pensioen blijft opbouwen><blijft deelnemen aan deze pensioenregeling> tot uw <[AOW-leeftijd]-ste> <[gekozen pensioenleeftijd]-ste> <[standaard pensioenrichtleeftijd]-ste> (26)

- Inschatting waarde van <de beleggingen><het kapitaal>
op uw <[AOW-leeftijd]-ste> <[gekozen
pensioenleeftijd]-ste> <[standaard pensioenrichtleeftijd]-
ste> € [bedrag]
 - Inschatting van uw verwachte pensioen <[AOW-leeftijd]-
ste> <[gekozen pensioenleeftijd]-ste> <[standaard
pensioenrichtleeftijd]-ste> € [bedrag] <bruto><netto>
per jaar
-
- <Daarnaast ontvangt u vanaf <[AOW-leeftijd]-ste>
<[gekozen pensioenleeftijd]-ste> <[standaard
pensioenrichtleeftijd]-ste> aan gegarandeerd
pensioen> € [bedrag] <bruto><netto>
per jaar>>

Goed om te weten

- ✓ U ontvangt <dit><het> pensioen zolang u leeft.> <De uitkering stopt als u overlijdt.>
- ✓ <De hoogte van uw pensioen hangt onder andere af van de <waarde van de beleggingen><de hoogte van het kapitaal> op moment dat uw pensioen ingaat. <Met de waarde van de beleggingen op de pensioendatum koopt uw een pensioen voor uzelf en <eventueel> voor uw partner.> De bedragen op dit Pensioenoverzicht zijn een inschatting van hoeveel pensioen u straks krijgt. We zijn bij de berekening ervan uitgegaan dat u:
 - op uw< [standaard pensioenrichtleeftijd] [gekozen pensioenleeftijd]>-ste met pensioen gaat,
 - <dat uw arbeidsongeschiktheid niet verandert><en>
 - <dat u kiest voor een <stabiel><vast><variabel> pensioen> (27)
 - dat u kiest voor een pensioen voor uw partner na uw overlijden van <%PP>% van uw verwachte pensioen. (28)
- ✓ (29) <Als u kiest voor> <Bij> een variabel pensioen wordt de hoogte van uw pensioen ieder jaar opnieuw vastgesteld.> <Uw pensioen is <als het eenmaal is ingegaan> 'variabel'. Dat wil zeggen dat we uw pensioen elk jaar<opnieuw vaststellen><aanpassen>.> <Dat gebeurt volgens de afspraken die in onze pensioenregeling zijn gemaakt. Zit het mee? Dan gaat uw pensioen meestal omhoog. < Zit het tegen, dan gaat uw pensioen omlaag> < Zit het tegen en zit er niet genoeg geld in de reserve om uw pensioen aan te vullen zodat het gelijk blijft? Dan gaat uw pensioen omlaag.> <Op dit moment is de kans klein dat [uw pensioen][de pensioenen die we uitbetalen] omlaaggaan.> >
- ✓ De AOW van de overheid staat niet op dit overzicht. Die vindt u op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Hier vindt u ook uw netto inkomen na pensionering, dat wordt berekend over al uw pensioen en de AOW die u straks krijgt. (30)
- ✓ <De garantieregeling van uw pensioenregeling is <wel> <niet> meegenomen in de bedragen. Kijk op <link naar mijn omgeving of website> voor meer informatie.> (31)
- ✓ U kiest zelf wanneer u uw pensioen laat ingaan en welke keuzes u op dat moment maakt. Kijk bij 'Wanneer moet u in actie komen' voor meer informatie.
- ✓ <In deze pensioenregeling kunt u vanaf [leeftijd] jaar voor de pensioendatum kiezen voor kopen van een gegarandeerd pensioen.> De getoonde beleggingswaarde <en het gegarandeerd pensioen> zijn gebaseerd op wat u hebt gekozen tot <31-12-[jaar]-1><1-1-[jaar] < en herrekend naar uw gekozen pensioendatum met de uitstel- en vervroegingsfactoren van deze regeling>. De hoogte van het gegarandeerd pensioen is afhankelijk van het tarief en de rentestand op het moment van het kopen van gegarandeerd pensioen.>
- ✓ <Bij de bedragen op dit UPO is <geen> rekening gehouden met uw scheiding<en,><als u daarover in <peiljaar-1>of eerder daarover van ons bericht heeft ontvangen>.>
- ✓ <Ruimte voor andere mededelingen>

(23) Vermeld wordt de beleggingswaarde van het kapitaal op de peildatum van het UPO. Als er alleen sprake is van een partnerpensioen of van een aspirant-deelnemer (nog geen ouderdomspensioen omdat nog niet aan de leeftijd voldoet) kunnen de bedragen worden vervangen door de volgende formulering:

‘ U bouwt in deze regeling <nog> geen ouderdomspensioen op < omdat u nog geen [leeftijd] jaar bent.’>

(24) Het UPO voor de gewezen deelnemer bevat een indicatie van het nominale pensioen (in termen van een uitkering) op pensioendatum (dit kan de reglementaire pensioenleeftijd of een andere leeftijd zijn). Op het UPO voor actieve deelnemers mag een indicatie van het nominale pensioen (in termen van een uitkering) op pensioendatum bij beëindiging dienstverband per de peildatum gegeven worden (dit onderdeel is dus voor actieve deelnemers optioneel, het onderdeel eronder met de waarde als de deelnemer tot de pensioendatum blijft deelnemen, is wel verplicht voor actieve deelnemers).

Bij het berekenen moet worden uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- In de berekeningen wordt geen rekening gehouden met toekomstige prijsinflatie.
- Bereken de indicatie met de Uniforme Rekenmethodiek (URM) en gebruik de scenarioset van DNB voor de rendementen.
- Startpunt voor de berekening is de waarde van het kapitaal voor pensioen op de peildatum.
- Vermeerder het kapitaal op peildatum met de rendementen conform de URM-systematiek.
- Bereken voor elke uitkomst de verwachte uitkering. Gebruik de rente uit het scenario en de eigen sterftegrondslagen op de peildatum van het UPO.
- Toon de mediane uitkomst (in termen van een uitkering).

Het UPO voor de gewezen deelnemer bevat ook een indicatie van het nominaal te bereiken kapitaal voor pensioen. Dit kapitaal wordt los van de uitkering geselecteerd (en is dus niet het kapitaal dat hoort bij het 50e percentiel van de uitkering) Voor actieve deelnemers mag dit kapitaal facultatief worden getoond.

Als bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling niet wordt ingevaren en afhankelijk van de keuze van de spilleeftijd één, twee of drie bedragen ingevuld. Het is dus mogelijk om één of twee regels weg toe te voegen. In elk geval moet de laatste regel ‘vanaf jaar zolang u leeft’ worden overgenomen en ingevuld, ook als dit bedrag nihil is. De eventuele verschillende pensioensoorten wel optellen voor de betreffende periode.

Is er sprake van een netto pensioenregeling, dan kan in dit blok ‘bruto’ worden vervangen door ‘netto’. Bij een conversie naar een nieuwe pensioenleeftijd is het toegestaan om op het UPO het effect van deze conversie te tonen. Voordeel hiervan is dat als mensen hun UPO’s van twee opvolgende jaren vergelijken, ze niet verrast worden door een plotseling veel hoger pensioen.

(25) De pensioenleeftijd kan zijn:

- de AOW-leeftijd
- de standaard pensioenrichtleeftijd in de pensioenregeling, of
- de door de deelnemer gekozen pensioenleeftijd als deze bekend is.

Hanteer hier de pensioenleeftijd die het meest passend is, zodat deze datum consistent is met de andere communicatie van de pensioenuitvoerder.

(26) Het UPO voor actieve deelnemers bevat een indicatie van het pensioen op pensioendatum en het te bereiken kapitaal, voor deze groep echter op basis van voortzetting van het dienstverband tot de pensioenleeftijd. Maak ook deze berekening op basis van de Uniforme Rekenmethodiek (URM), de scenarioset (van de URM) voor de rendementen van DNB en de methodiek beschreven bij punt 22.

Aanvullend geldt voor actieve deelnemers:

- Verhoog het opgebouwde kapitaal elk jaar met de premie-inleg.
- In de berekeningen geen rekening houden met toekomstige looninflatie en prijsinflatie van het salaris en de franchise.
- Er wordt dus gerekend met een bevroren pensioengrondslag vanaf aanvang berekening.

Het te bereiken kapitaal op pensioendatum moet ook worden opgenomen. Dit is de mediane uitkomst in termen van een kapitaal uit de nominale URM-berekening (het 50ste percentiel). Dit wordt afzonderlijk gesorteerd. De mediane uitkomst in termen van een kapitaal kan dus bij een ander scenario horen dan de mediane uitkomst in termen van een uitkering.

Bij de berekening van het kapitaal bij voortzetting dienstverband moet ervan uit worden gegaan dat de regeling bij het huidige salaris ongewijzigd wordt voortgezet. Ook moet rekening worden gehouden met gedeeltelijke aanwending dan wel geen aanwending van het bedrag voor het kopen van een uitkering bij overlijden na de pensioendatum.

Bij een conversie naar een nieuwe pensioenleeftijd is het toegestaan om op het UPO het effect van deze conversie te tonen. Voordeel hiervan is dat als mensen hun UPO's van twee opvolgende jaren vergelijken, ze niet verrast worden door een plotseling veel hoger pensioen.

Bij de berekeningen kunnen onderdelen uit de regeling toegepast worden die na de peildatum van 31-12 zijn gewijzigd. In het UPO moet in dat geval aangegeven worden welke gegevens zijn aangepast.

Als bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling niet wordt ingevaren en afhankelijk van de keuze van de spilleeftijd één, twee of drie bedragen ingevuld. Het is dus mogelijk om één of twee regels weg toe te voegen.

(27) Voor de deelnemer is het van belang om te weten of bij de genoemde bedragen **is uitgegaan** van aankoop van een stabiel, vast of variabel pensioen. Ook moet worden opgenomen dat er bij de bedragen **is uitgegaan** van aankoop van een partnerpensioen bij overlijden na de pensioendatum. Optioneel kan worden toegevoegd dat de deelnemer die keuze al heeft doorgegeven, of dat de deelnemer in de (nabije) toekomst een keuze moet maken, of dat er nog geen keuze bekend is en dat uitgegaan is van de default. Ook is er hier ruimte voor andere relevante boodschappen: bijvoorbeeld dat op de mijnomgeving de meest actuele bedragen te vinden zijn.

(28) In veel gevallen is de verhouding OP/PP na pensioendatum standaard 100/70. Om de deelnemer bewust te laten zijn van de consequenties voor de hoogte van het ouderdomspensioen bij het wel of niet meerekenen van een hieraan gekoppeld partnerpensioen (vanuit een gedeeltelijke aanwending van het kapitaal voor het kopen van uitkering bij overlijden na de pensioendatum), is dit nadrukkelijk in een informatietekst opgenomen. We gaan in dit UPO model standaard uit van een gedeeltelijke aanwending van het kapitaal voor het kopen van een uitkering bij overlijden na de pensioendatum (zie ook toelichting 25). Indien hiervan afgeweken wordt, dient dit consequent in het hele UPO doorgetrokken te worden en dient ook de toelichtende tekst passend gemaakt te worden.

(29) Voor de uitleg over de werking van het variabel pensioen kan naast de hier getoonde tekstvariant ook gekozen worden voor een variant die niet inhaakt op de afspraken in de pensioenregeling (doelend op de afspraken die sociale partners hebben gemaakt). Deze tekstvariant is daarmee iets eenvoudiger. In alle gevallen is het belangrijk dat niet de indruk wordt gewekt dat de jaarlijkse aanpassing optioneel is en dat de aanpassing zowel omhoog als omlaag kan zijn. Om deze reden hebben we ook in de voorbeeldtekst in het model zelf de optie 'Dit betekent dat we elk jaar uw pensioen opnieuw vaststellen.' Toegevoegd naast de optie '....aanpassen.' Het moet voor een deelnemer duidelijk zijn dat er geen sprake is van een vaste uitkering die wordt verhoogd als het kan en verlaagd als het moet.

Alternatieve tekst: Uw pensioen is <als het eenmaal is ingegaan> variabel. Dat wil zeggen dat we uw pensioen ieder jaar <opnieuw vaststellen><aanpassen>. <Dat gebeurt volgens de afspraken die in onze pensioenregeling zijn gemaakt.> Zit het mee? Dan gaat uw pensioen meestal omhoog.<Zit het tegen en zit er niet genoeg geld in de reserve om uw pensioen aan te vullen zodat het gelijk blijft? Dan gaat uw pensioen omlaag.><Op dit moment is de kans klein dat uw pensioen omlaaggaat>.

De verwijzing naar meer informatie in het blok 'Hoe zeker is uw pensioen na ingang?' neemt u uitsluitend op voor actieve en gewezen deelnemers die 5 jaar of korter van hun pensioenrichtleeftijd dan wel gekozen pensioenleeftijd zitten. Voor die groep deelnemers is aan het UPO een extra informatieblok toegevoegd, te weten 'Hoe zeker is uw pensioen na ingang?'. Kijk bij toelichting (45) voor meer informatie over de achtergrond van en verplichtingen behorende bij dit blok.

(30) Deze tekst is verplicht. De verwijzing naar netto inkomen is toegevoegd naar aanleiding van de uitslagen van de onderzoeken waar deelnemers op het UPO zeer vaak aangaven graag het netto bedrag na belasting te willen zien, dat gaat niet door ontbreken van gegevens, **dit bedrag wordt wel getoond op www.mijnpensioenoverzicht.nl**.

(31) Indien van toepassing moet de 'Let op'-tekst opgenomen worden over (voorwaardelijke) garanties (garantierendementen en/of garantiekapitalen) van deelnemers. Wetgeving schrijft voor dat informatie over garanties moet worden opgenomen op het UPO. Als er bijvoorbeeld een kapitaal van 100.000 euro op de pensioendatum gegarandeerd is, dan moet de deelnemer deze garantie terug kunnen vinden op het UPO.

Wat krijgen uw <eventuele> partner en kinderen als u overlijdt?

Hier ziet u wat uw <eventuele> partner en kinderen krijgen als u overlijdt. Hoeveel zij ontvangen, hangt af van het moment van uw overlijden. Er zijn verschillende situaties mogelijk:

- <U overlijdt terwijl u nog pensioen bij ons opbouwt>
- <U overlijdt voor de pensioendatum nadat uw deelname aan deze pensioenregeling is gestopt>

[ALS EERBIEDIGENDE WERKING PP en WZP Pensioenfonds] <U overlijdt nadat uw deelname aan deze pensioenregeling is gestopt> **[EINDE ALS Eerbiedigende werking pensioenfonds].**

- <U overlijdt nadat uw pensioen is ingegaan>.

Als u voor de pensioendatum overlijdt <terwijl u deelneemt aan onze pensioenregeling><terwijl u de verzekering van het pensioen voor uw partner <en kinderen> vrijwillig voortzet.>> (32)

<Uw <eventuele> partner en kinderen ontvangen dan geen pensioen>

<Uw <eventuele> partner ontvangt><Inschatting van wat uw (eventuele) partner krijgt>:

- Vanaf uw overlijden <tot: <beëindigingsdatum>>>	€ [bedrag]	<bruto><netto> per jaar>
- <Vanaf< beëindigingsmoment >>	€ [bedrag]	<bruto><netto> per jaar>
- <Vanaf uw overlijden <tot uw partner [leeftijd] jaar is>>	€ [bedrag]	<bruto><netto> per jaar>

<Elk kind ontvangt><Inschatting van wat elk kind krijgt>:

- <Vanaf uw overlijden tot hij of zij [leeftijd] jaar is>	€ [bedrag]	<bruto><netto> per jaar>

<Als Eerbiedigende werking pensioenfonds>

- <Vanaf uw overlijden tot hij of zij [leeftijd] jaar is <, of als hij of zij studeert of invalide is tot hij of zij uiterlijk [leeftijd] jaar is>	€ [bedrag]	<bruto><netto> per jaar>

[EINDE ALS Eerbiedigende werking pensioenfonds]

- <Uw kind<eren> <krijgt><krijgen> dan geen pensioen.>

[ALS EERBIEDIGENDE WERKING PP en WZP Pensioenfonds] (33)

<Als u overlijdt nadat uw deelname aan deze pensioenregeling is gestopt>

Uw <eventuele> partner <en/of> <uw><eventuele> <kind><eren> <houdt><houden> alleen recht op het pensioen dat u vóór {startdatum flexibele premieovereenkomst} heeft opgebouwd.

<Uw <eventuele> partner ontvangt><Inschatting van wat uw (eventuele) partner krijgt>:

- <Vanaf uw overlijden <tot uw partner [leeftijd] jaar is>>	€ [bedrag]	<bruto><netto> per jaar>

<Elk kind ontvangt:><Inschatting van wat elk kind krijgt:> (34):

- <Vanaf uw overlijden tot hij of zij [leeftijd] jaar is <,of als uw kind studeert of invalide is tot hij of zij uiterlijk [leeftijd] jaar	€ [bedrag]	<bruto><netto>
per jaar>
- <uw kind<eren> <krijgt><krijgen> dan geen pensioen>		

(35) Als u overlijdt nadat uw pensioen is ingegaan

<Uw <eventuele> partner en kinderen krijgen dan geen pensioen.>

<Uw <eventuele> partner ontvangt:><Inschatting van wat uw (eventuele) partner krijgt:>

- <Vanaf uw overlijden>	€ [bedrag]	<bruto><netto>
per jaar>
- <Daarnaast ontvangt uw partner aan gegarandeerd pensioen>	€ [bedrag]	<bruto><netto>
per jaar>

<Elk kind ontvangt:><Inschatting van wat elk kind krijgt:>:

- <uw kind<eren> <krijgt><krijgen> dan geen pensioen>

[ALS Eerbiedigende werking pensioenfonds]

- <Vanaf uw overlijden tot hij of zij [leeftijd] jaar is <,of als uw kind studeert of invalide is tot hij of zij uiterlijk [leeftijd] jaar is>>	€ [bedrag]	<bruto><netto>
per jaar> |
|---|------------|-----------------------------|

[EINDE ALS Eerbiedigende werking pensioenfonds]

Goed om te weten

- ✓ <Uw partner en/of kinderen ontvangen dit pensioen als zij in leven zijn op het moment van uitkering. De uitkering stopt als zij overlijden.>
- ✓ <De hoogte van het pensioen <vóór de pensioendatum> <is vast><,><het pensioen na de pensioendatum> <is nadat het is ingegaan ook vast> <wordt nadat het is ingegaan ieder jaar opnieuw vastgesteld. Dit noemen wij een variabel pensioen> (36).>
- ✓ <We spreken van een inschatting van uw pensioen omdat naast het verzekerde pensioen voor uw partner als u overlijdt, ook recht bestaat op een pensioen dat vóór [startdatum flexibele premieregeling] is opgebouwd. De hoogte van dit laatste pensioen is een inschatting. (37)>
- ✓ <Stopt uw deelname aan deze regeling en bent u nog niet met pensioen? Dan vervalt <een deel van> het pensioen voor uw <eventuele> partner <en/of> <uw> <eventuele> <kind<eren>>. Kijk bij 'Wanneer moet u in actie komen bij het onderdeel "als u uit dienst gaat, werkloos wordt of in de Ziektewet terecht komt' voor meer informatie over het partner en wezenpensioen én wat u kunt doen.>

- ✓ <U heeft ervoor gekozen de <verzekering van het pensioen voor uw partner <en kinderen> vrijwillig voort te zetten. De premie voor deze verzekering betaalt u zelf uit de waarde van uw beleggingen. Als u zou overlijden tijdens uw vrijwillige voortzetting ontvang(t)(en) uw partner <en kinderen> de hierboven genoemde uitkering(en).>
- ✓ <Bij de bedragen op dit UPO is < geen> rekening gehouden met uw scheiding<en><.><als u daarover in <jaar> of eerder daarover van ons bericht heeft ontvangen>.> <Een deel van het pensioen dat uw krijgt na uw overlijden <is><gaat> naar uw ex-partner<s><gegaan>. De uitkering voor uw nieuwe partner kan daardoor fors lager uitvallen dan hierboven getoond. <De uitkering voor uw nieuwe partner valt door uw scheiding<en> fors lager uit. Het bovenstaande bedrag is de uitkering voor uw huidige of toekomstige partner als u overlijdt.
- ✓ <Ruimte voor andere mededelingen>

(32) Als de regeling geen partner- en/of wezenpensioen bevat dient dat expliciet vermeld worden. Hiervoor dient het tekstdeel '<Dan <krijgt><krijgen> uw <<eventuele> partner> <en/of> <uw> <<eventuele> kind<eren>> van ons geen pensioen. Er zijn 3 verschillende situaties:

- actieve deelnemer: als u voor de pensioendatum overlijdt terwijl u deelneemt
- gewezen deelnemer zonder voortzetting: als u voor de pensioendatum overlijdt
- gewezen deelnemer met voortzetting: als u voor de pensioendatum overlijdt terwijl u de verzekering(en) voortzet.

Het ingangsmoment zal veelal het moment van overlijden zijn; het beëindigingsmoment kan regeling specifiek worden ingevuld. Er kunnen ook andere (omslag)momenten zijn die relevant zijn voor het recht op de uitkering. Indien dit het geval is kunt u die vermelden op het Uniform Pensioenoverzicht. NB: als er aanspraken zijn dient u de(verwachte) hoogte van deze aanspraken te vermelden.

(33) De overlijdensdekkingen na einde deelneming uit hoofde van eerbiedigende werking bij pensioenfondsen moeten hier worden getoond. Voor verzekerde regelingen is opgave van de overlijdensdekkingen bij einde deelneming in het verleden vervallen maar wordt wel opgegeven aan MPO en daar getoond voor de situatie uit dienst gaan/ werkeloos zijn.

(34) Indien er sprake is van vrijwillige voortzetting van de verzekering van het pensioen voor nabestaanden als de deelnemer overlijdt voor de pensioendatum, richt de wet zich nu nog uitsluitend op het partnerpensioen. Er is wel wetgeving in ontwikkeling om ook het wezenpensioen hieraan toe te (kunnen) voegen om eventuele onwenselijke situaties voor deelnemers en hun nabestaanden te voorkomen. Vooruitlopend op deze uitbreiding van de wettelijke mogelijkheden rondom vrijwillig voortzetten, sorteert een aantal pensioenuitvoerders hier al op voor door het wezenpensioen op te nemen in de vrijwillige voortzetting van de verzekering voor het pensioen van de nabestaanden. Om die reden is het in dit model dus ook mogelijk om het wezenpensioen bij vrijwillige voortzetting toe te voegen indien hiervan sprake is.

(35) Dit blok is niet wettelijk verplicht, maar wel aanbevolen om te tonen. Het nabestaandenpensioen bij overlijden na pensioendatum is het pensioen dat is gevormd vanuit de omzetting van het kapitaal op pensioendatum. Omdat de hoogte van het nabestaandenpensioen bij overlijden na pensioendatum afhankelijk is van de keuze die een deelnemer maakt bij pensionering dient in het hiervoor bestemde tekstblok expliciet vermeld te worden van welke verhouding tussen ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen in dit overzicht is uitgegaan.

(36) Indien sprake is van een variabel pensioen na ingang, dient dit in deze informatietekst nader toegelicht worden.

(37) Voor veel deelnemers die uit een uitkeringsregeling komen geldt dat zij binnen de flexibele premieovereenkomst naast een verzekering voor het pensioen voor de partner als de nabestaanden overlijdt voor de pensioendatum (dekking op risicobasis) vaak ook nog een deel geëerbiedigd pensioen voor de nabestaanden uit de voormalige uitkeringsregeling (dekking op opbouwbasis) hebben. De hoogte van de startuitkering uit hoofde van de risicodekking kan vast staan (waarbij het overigens in veel gevallen wel zo is dat de vervolguitkeringen variabel zijn en meebewegen met de ontwikkeling van de ingegane kapitaalgedekte pensioenen), maar dat hoeft niet (zie ook toelichting 36). Al naar gelang hetgeen van toepassing is, maakt of er gekozen wordt voor de term 'inschatting'. De startuitkering uit hoofde van het eerbiedigende werkingdeel is wel te allen tijde een inschatting. Immers, het onderliggende kapitaal van de latente uitkering beweegt binnen de flexibele premieovereenkomst mee met de resultaten van de beleggingen. Wanneer het risicogedekte deel en het eerbiedigende werking deel bij elkaar worden opgedeeld, dient het te worden weergegeven als 'inschatting van'. Dat kan weggelaten worden als er alleen een risicodekking is.

Wat krijgt u als u arbeidsongeschikt wordt? (38)

De betaling van de premie voor uw pensioen wordt overgenomen

Als u (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt wordt, betaalt [naam pensioenuitvoerder] (een deel van) de premie voor uw pensioen door. <U betaalt dan zelf <voor dat deel> niets. ><Ook de verzekering van <de><het> pensioen<en> voor uw <eventuele> partner <en <eventuele> kind<eren>>voor als u komt te overlijden, gaat><gaan> (gedeeltelijk) door.>

Arbeidsongeschiktheidspensioen als aanvulling op de WIA-uitkering van de overheid

- <<Inschatting van> <uw> <Uw> € [bedrag] <bruto><netto> arbeidsongeschiktheidspensioen als u volledig <bruto><netto> arbeidsongeschikt wordt vanaf [moment per jaar arbeidsongeschiktheid] totdat u [eindleeftijd] jaar bent >
- <U krijgt van ons géén aanvulling op de WIA-uitkering van de overheid>(39)

Goed om te weten

- ✓ Kijk bij 'Wanneer moet u in actie komen' voor meer informatie. Op <website><mijnomgeving><pensioenreglement> vindt u meer uitleg over de voortzetting van uw pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. U leest daar ook hoe het werkt als u gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt. (40)
- ✓ <Na ingang van het arbeidsongeschiktheidspensioen kan de hoogte van dit pensioen ieder jaar veranderen.><De hoogte van dit pensioen wordt nadat het is ingegaan ieder jaar opnieuw vastgesteld. Dit noemen wij een variabel pensioen.>
- ✓ <Ruimte voor andere mededelingen>

(38) Het blok "Wat krijgt u als u arbeidsongeschikt wordt" is optioneel en wordt niet getoond bij arbeidsongeschikten en gewezen deelnemers.

(39) Als er geen sprake is van een uitkering bij arbeidsongeschiktheid kan worden volstaan met de melding dat er geen aanvulling is op de WIA-uitkering. Als er wel een uitkering is verzekerd, kan worden aangegeven waar die van afhankelijk is, gedurende welke periode de uitkering wordt verstrekt, hoe hoog de uitkering is. Als er sprake is van een aanvulling op de WIA kunnen de bedragen inclusief WIA worden vermeld.

Let op: de WIA-uitkering eindigt op de nieuwe ingangsdatum van de AOW. Als sprake is van een aanvullende arbeidsongeschiktheidsuitkeringen die niet mee beweegt met de AOW datum moet u dit verschil in einddatum voldoende tot uitdrukking brengen in uw omschrijving en toelichting.

(40) Indien de pensioenopbouw afhankelijk is van de mate van arbeidsongeschiktheid dan is het wenselijk dat de deelnemer wordt verwezen naar een plek waar hij meer informatie hierover kan lezen. Alleen het opnemen van de zin 'Als u arbeidsongeschikt wordt dan gaat u pensioenopbouw gedeeltelijk door' biedt de deelnemer onvoldoende handelingsperspectief.

Hoe zeker is uw pensioen <bij pensionering>?

Hoeveel pensioen u <bij pensionering> krijgt, is niet zeker (41)

De inschatting van uw te verwachten pensioen zoals weergegeven in dit Pensioenoverzicht verandert ieder jaar. Dit komt door:

- veranderingen in uw persoonlijke situatie en keuzes die u zelf maakt; en/of
- veranderingen in de premie die wordt ingelegd; en/of
- beleggingsrendementen en veranderingen in de rente: het kan mee- of tegenzitten.
- <veranderingen in het tarief voor het kopen van uw pensioenuitkering>

(42) <In de tabel hieronder ziet u wat u naar verwachting krijgt vanaf <leeftijd>:

<Inschatting van uw <aan te kopen> pensioen als u blijft deelnemen aan deze pensioenregeling, in drie scenario's

Als het heel erg tegenzit	€ [bedrag] <bruto><netto> per jaar
Verwacht	€ [bedrag] <bruto><netto> per jaar
Als het heel erg meezit	€ [bedrag] <bruto><netto> per jaar

>

Goed om te weten

- ✓ <De kans is groot dat uw pensioen op een bedrag tussen het hoogste en laagste bedrag uitkomt. Houd er rekening mee dat de kans erg klein is dat u het hoogste bedrag krijgt. Het is de uitkomst als de economische ontwikkelingen extreem positief zijn.>
- ✓ <Bij deze inschatting is géén rekening gehouden met een stijging van de prijzen in de toekomst.>
- ✓ <De inschatting is bepaald op basis van onze huidige tarieven voor het kopen van pensioen. Dit tarief verandert elke <[maand]>.>
- ✓ <Het pensioen wordt: <met>< niet > verhoogd.>
- ✓ <De hoogte van het pensioen voor uw partner en kinderen bij overlijden voor de pensioendatum staat vast.>
- ✓ <Als u hebt gekozen voor gegarandeerd pensioen staat de hoogte van dat pensioen vast vanaf het moment van kopen.>
- ✓ <Wilt u een actuele inschatting zien? Log dan in op [URL]>.
- ✓ < Ruimte voor andere mededelingen>

Wat als het heel erg mee- of tegenzit? (43)

(44) Het is belangrijk dat u kunt bepalen of u ook in de toekomst voldoende pensioen heeft om van rond te komen (dat is de koopkracht van uw pensioen). Het leven wordt ieder jaar duurder door stijgende prijzen. We hebben daarom de verwachte stijging van de prijzen tot aan uw pensioen verwerkt in de bedragen hieronder. Daarnaast beleggen we het geld voor uw pensioen, zodat uw pensioen kan groeien. Het kan ook minder waard worden. Het kan heel erg mee- of tegenzitten. Dat nemen we allemaal mee in onderstaande berekening. U kunt deze bedragen daardoor vergelijken met uw huidige inkomen/salaris en uw uitgaven op dit moment. Zo kunt u nagaan of u later kunt rondkomen van uw pensioen.

(45) <Leeftijd 25-45: Er kan nog heel veel gebeuren voordat u met pensioen gaat. Hou er rekening mee dat de inschatting van uw pensioen flink kan schommelen. Goed dat u nu uw pensioenoverzicht bekijkt. Blijf de ontwikkeling van uw pensioen volgen. Kijk op <onze planner><Mijn Omgeving fonds> voor een actuele inschatting van uw pensioen.>>

<Leeftijd 45-55: Uw pensioen lijkt misschien nog ver weg, maar u kunt nu al kijken of uw pensioen naar verwachting voldoende is en of u in actie moet komen. Doe dit zeker als uw pensioen <van [naam pensioenuitvoerder]> belangrijk voor u is om straks van rond te komen. Ga daarom naar <website uitvoerder><MijnOmgeving uitvoerder><onze planner>.>

<Leeftijd 55 – 68: Uw pensioen begint in zicht te komen. Welke keuzes wilt en kunt u maken? Bekijk de mogelijkheden die u heeft. Wanneer wilt u bijvoorbeeld met pensioen? <Onze planner><website uitvoerder> laat zien welke keuzes u kunt maken en wat een keuze betekent voor uw pensioen.>>

(46) Inschatting <van de koopkracht> van uw verwachte pensioen als u blijft deelnemen aan deze regeling

Goed om te weten

- ✓ (47) De kans is groot dat uw pensioen op een bedrag tussen het hoogste en laagste bedrag uitkomt. <Houd er rekening mee dat de kans erg klein is dat u het hoogste bedrag krijgt. Het is de uitkomst als de economische ontwikkelingen extreem positief zijn.>
- ✓ (48) <Als u overlijdt nadat uw pensioen is ingegaan, ontvangt uw <eventuele> partner (rekening houdend met koopkracht) naar verwachting <x% van uw verwachte pensioen (de middelste pijl)> <€ [bedrag] <bruto><netto> per jaar. Het verwachte pensioen voor uw partner is op dezelfde manier berekend als de inschatting van uw verwachte pensioen (de middelste pijl).> U kunt dit bedrag niet vergelijken met de bedragen voor uw partner die eerder in dit pensioenoverzicht staan. Op uw pensioendatum kunt u ook kiezen voor géén pensioen voor uw <eventuele> partner, het pensioen voor uzelf wordt dan hoger.>
- ✓ (49) Op www.mijnpensioenoverzicht.nl ziet u hetzelfde plaatje, maar dan met een inschatting van de koopkracht van uw totale pensioen dat u bij ons en eventueel bij andere uitvoerders opbouwt, inclusief uw AOW. Het pensioen is daar berekend alsof het tegelijk ingaat met uw AOW en u ziet een netto bedrag per maand.
- ✓ <Wilt u meer informatie over de koopkracht van uw pensioen en de betekenis van de bedragen in het plaatje? U vindt

(41) De tekst in dit blok mag u laten aansluiten op het Pensioen 1-2-3 of startbrief. Indien de deelnemer een (voorlopige) keuze heeft gemaakt voor een variabele uitkering dan dienen pensioenuitvoerders zelf een passende tekst op te nemen die aansluit bij de productkenmerken.

(42) Het opnemen van de tabel is optioneel voor actieve en gewezen deelnemers. Indien de tabel wordt opgenomen dan moet in de tabel het nominaal aan te kopen pensioen bij voortzetting dienstverband worden getoond. Zie onderdeel 'Hoeveel pensioen kunt u verwachten'. Getoond worden het 5^e, 50^e en 95^e percentiel.

(43) Dit blok vloeit voort uit de Europese IORP II-richtlijn. In dit blok wordt de koopkracht van het ouderdomspensioen getoond in drie scenario's. Zoals ook voor de rest van het UPO geldt: de kopjes zijn verplicht om over te nemen, van de voorbeeldteksten mag worden afgeweken.

(44) De tekst met de uitleg over koopkracht is zorgvuldig tot stand gekomen. Echter, het staat een uitvoerder vrij deze tekst passend te maken voor de eigen doelgroep. Ook mag een voorbeeld worden toegevoegd als dat het begrip verduidelijkt. Bijvoorbeeld: "Een simpel voorbeeld: 20 jaar geleden kostte een ijsje 50 cent, nu betaalt u voor een ijsje 2 euro".

(45) Hier wordt een leeftijdsspecifieke call to action opgenomen. Hiervoor is gekozen om deelnemers meer duiding te geven wat zij met deze bedragen kunnen. Het helpt bij het voorkomen van onrealistische verwachten en weten wanneer in actie te komen.

(46) De drie scenariobedragen bij de pijlen moeten berekend worden op basis van de Uniforme Rekenmethodiek (URM) analoog aan de nominale verwachte pensioenen, maar nu bij actieve deelnemers bij voortzetting dienstverband wel met loon- en prijsinflatie. De rekenregels van de URM zijn opgenomen diverse regelgeving waaronder 14a t/m 14j van de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. Pensioenuitvoerders zijn verplicht om de navigatiemetafoor, inclusief de drie scenariobedragen op te nemen op het UPO.

Pensioenuitvoerders dienen in de navigatiemetafoor een keuze te maken voor de term 'koopkracht' of "pensioen". Alleen bij netto pensioenregelingen wordt er overal gekozen voor 'netto'. Dit gehele blok is zowel voor actieve als voor gewezen deelnemers verplicht.

Pensioenuitvoerders zijn verplicht om de navigatiemetafoor, inclusief de drie scenariobedragen op te nemen op het UPO. Nieuw t.o.v. de oude modellen is dat er geen bedrag meer onder de navigatiemetafoor staat. Alleen bij netto pensioenregelingen moet er overal worden gekozen voor 'netto'.

Dit gehele blok is zowel voor actieve als voor gewezen deelnemers verplicht. De getoonde bedragen bij de metafoor zijn komen overeen met de totale uitkering direct na bereiken van de meest recente, laatst afgesproken reglementaire pensioenrichtleeftijd (vaak leeftijd 68). Het gaat dus om een weergave op dezelfde leeftijd als bij het reglementair te bereiken ouderdomspensioen eerder op het UPO. Let op: de drie bedragen bovenaan de navigatiemetafoor zijn dus bedragen berekend op basis van de URM (in vaktermen ook wel reële bedragen in euro's van nu genoemd) en gaan bij actieve deelnemers uit van voortzetting dienstverband. We tonen geen bedrag meer onder de navigatiemetafoor. Bij gewezen deelnemers moet bij alle bedragen worden uitgegaan van einde dienstverband.

Belangrijk om hierbij nog te benoemen is het volgende. De pensioenbedragen op het UPO moeten gebaseerd worden op een zo realistisch mogelijke doorrekening van het pensioenbeleid in elk scenario (zie art. 14c, lid 1 van de Regeling Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Onderdeel van het pensioenbeleid is ook – indien de pensioenuitvoerder hiervoor gekozen heeft – de gelijke aanpassingen met spreiden en als gevolg daarvan het spreidingsvermogen dat bij pensioeningang zal ontstaan. Hierdoor zal de verwachte pensioenuitkering bij pensioeningang naar verwachting hoger of lager uitvallen dan als er geen gebruik wordt gemaakt van gelijke aanpassingen met spreiden. Bij de doorrekening van de pensioenbedragen (en de weergave daarvan op het UPO) dient rekening gehouden te worden met de toekomstige omvang van het spreidingsvermogen en de impact van het spreidingsvermogen op de hoogte van de pensioenuitkering.

In de kopregel en bij de linker- en rechterpijl nemen pensioenuitvoerders voortaan de woorden 'heel erg' op. Dit is verplicht om de volgende reden: de URM werkt met 2.000 verschillende economische scenario's van DNB voor de rente, het rendement op de beleggingen en de inflatie. Voor elk scenario wordt berekend wat de uitkomst is in termen van een kapitaal voor pensioen en een uitkering.

Deze uitkomsten worden geordend, van laag naar hoog. Voor de bedragen die met de navigatiemetafoor getoond worden, wordt de 100e uitkomst (in termen van een uitkering) getoond bij het pessimistische scenario en de 1900e uitkomst bij het optimistische scenario.

De woorden 'heel erg' hebben betrekking op de omstandigheden ('als het heel erg tegenzit' en 'als het heel erg meezit'). Het zijn vrij uitzonderlijke omstandigheden, vandaar de keuze om de bewoording wat sterker te maken en 'heel erg' toe te voegen. Ze hebben geen betrekking op het bedrag.

(47) De tekst <Houd er rekening mee dat de kans erg klein is dat u het hoogste bedrag krijgt. Het is de uitkomst als de economische ontwikkelingen extreem positief zijn.> is toegevoegd omdat in de Wtp de begrenzing van het meezitbedrag bij pensioenfondsen is komen te vervallen. (Verzekeraars kennen deze begrenzing niet.) Het kan dus zo zijn dat dat bedrag echt substantieel hoger is dan het verwachte bedrag. Om deelnemers geen onrealistische verwachtingen te geven is dit optionele tekstblok toegevoegd. Het staat een uitvoerder vrij hoe de uitvoerder deze tekst toepast. Of en in welke vorm er een conditionering wordt toegepast. Zo kan de pensioenuitvoerder zelf een grens bepalen wanneer deze passage wordt opgenomen (bv als het meezitbedrag 200% meer is dan het verwachte bedrag). Maar een pensioenuitvoerder kan ook besluiten om deze tekst altijd toe te voegen. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met het feit dat het op individueel niveau ook kan voorkomen dat het verwachte pensioenbedrag en het meezitbedrag juist dicht bij elkaar liggen. Het is aan de pensioenuitvoerder om te bepalen hoe hiermee om te gaan.

(48) De mogelijkheid is opgenomen, voor de uitvoerders die dat willen, om ook het partnerpensioen na pensioneren in reële termen te tonen. Bijvoorbeeld omdat zij deze bedragen ook tonen in de mijn omgeving van deelnemers en/of in transitieoverzichten.

Als de voorkeur bestaat om het aantal getoonde bedragen te beperken, kan ervoor worden gekozen om alleen in tekst uit te leggen dat het reële nabestaandenpensioen na pensioneren <..%> bedraagt van de getoonde reële OP-bedragen. Om verwarring te voorkomen, moet bij beide opties wel duidelijk toegelicht worden dat het reële bedrag niet direct kan worden vergeleken met het nominale bedrag dat vooraan in het UPO wordt benoemd.

(49) De navigatiemetafoor zal ook worden opgenomen op mijnpensioenoverzicht.nl. Op het UPO wordt daarom onder de navigatiemetafoor een verwijzing opgenomen naar mijnpensioenoverzicht.nl. Deze verwijzing is verplicht om over te nemen.

(50) Deelnemers kunnen bij het lezen van dit blok een aantal vragen hebben. Bijvoorbeeld: wat betekent mee- of tegenzitten of met welke economische omstandigheden is er rekening gehouden in de drie scenario's? Om het UPO beknopt en overzichtelijk te houden is ervoor gekozen om deze uitleg niet op het UPO zelf op te nemen. Uitvoerders worden geadviseerd om het blok met de scenario's te eindigen met een verwijzing naar een plek waar de deelnemers meer uitleg kunnen vinden.

Verhoging pensioen (51)

<- Uw pensioen wordt na ingang niet verhoogd>

< <een gedeelte van> het partnerpensioen bij overlijden voor de pensioendatum wordt na ingang jaarlijks met <stijgingspercentage>% verhoogd. Het gaat om een pensioenbedrag van [€ bedrag]. <De verhoging stopt op [einddatum tijdelijke uitkering>.>

<- een gedeelte van> het pensioen voor uw kinderen bij overlijden voor de pensioendatum wordt jaarlijks met <stijgingspercentage>% verhoogd. >

(51) Deze paragraaf stond al op het UPO en is vormvrij. Hij kan naar behoefte worden aangevuld met extra informatie zoals prijsindexcijfers over de laatste drie jaar. Voor pensioenen van actieve en gewezen deelnemers die nog niet zijn ingegaan zit de verhouding tot de verwachte prijsindex met name in de reële URM berekeningen.

Hoe heeft <het kapitaal> <het vermogen> (52) voor uw pensioen zich ontwikkeld in [jaar]?

Waarde van de beleggingen voor uw pensioen op
[datum] (53)

€ [bedrag]

Inleg in [jaar] (54):

Inleg door uw werkgever	+ € [bedrag]>
<Inleg door uzelf	+ € [bedrag]>
<Extra inleg vanwege compensatieregeling	+ € [bedrag]>
<Inleg door [uitvoerder] vanwege arbeidsongeschiktheid	+ € [bedrag]>
<Ontvangen waardeoverdracht (pensioen van een vorige werkgever	+ € [bedrag]>
<Kopen van garantiepensioen> / <pensioeningang>	- € [bedrag]>[
<Verwerking van uw echtscheiding <(BPP) / conversie >>	- € [bedrag]>
<Premie voortzetten verzekering<en> bij <overlijden> <en>	- € [bedrag]>
<arbeidsongeschiktheid>	

Totale inleg [jaar]:

€ [bedrag]

Bij- en afschrijvingen in [jaar] door kosten en rendement:

<Kosten voor het administreren van uw pensioen	- € [bedrag]>
<Kosten voor het beheer van de beleggingen	- € [bedrag]>
<Bonusbijschrijving> <Sterftewinstbijschrijving>	+/- [bedrag]>
<Kosten aan- en verkoop van beleggingen	€ [bedrag]>
<Overige kosten	- € [bedrag]>
<Opbrengst van de beleggingen	+/- [bedrag]>
<<Bijdrage aan> <Ingehouden bedrag> voor > <Bijschrijving	€ [bedrag]>
uit> risicodelingsreserve> (55)	+/-

€

€ [bedrag]

Totaal van kosten en rendement <en wijziging door gezamenlijke buffer> in jaar:

+/-
€

Waarde van de beleggingen voor uw pensioen op <datum>

€ [bedrag]

(56) <Let op! Vanwege een pensioenverevening bij echtscheiding, is een deel van het kapitaal bestemd voor uitbetaling van pensioen aan uw ex-partner. De hoogte van dit kapitaal is:>

€ [bedrag]>

(57) Hoe staat het ervoor?

- ✓ Voor u is ingelegd vanaf <datum> € [bedrag]>
- ✓ De opbrengst vanaf <datum> tot en met <peildatum> bedraagt € [bedrag]>

Goed om te weten

- ✓ Kijk op [website] voor meer uitleg over de begrippen op deze pagina en een toelichting op de ontwikkelingen in [jaar].

- ✓ **Welke onderdelen van de betaalde premie zie ik niet terug in de ontwikkeling van mijn <kapitaal> <vermogen>?**

Dit blok geldt alleen voor pensioenfondsen:

- (58) Administratiekosten zijn in mindering gebracht op de betaalde premie:

[Actieve deelnemers:] <Uw werkgever betaalt <een deel van> <een vast bedrag voor> de administratiekosten rechtstreeks aan ons. U vindt dat bedrag terug <in het kostenoverzicht dat u kunt vinden> in uw portaal op <link webpagina of link portaal>. > <Een deel van de administratiekosten zit in de premie van <u> <en> <uw werkgever>. Wij halen deze kosten af van de totale betaalde premie.>

<[Gewezen deelnemers:] Eerder heeft <hebben> <u en> uw werkgever <via de premie> betaald voor de uitvoeringskosten. <Met deze premie betaalde<n> <u en> uw werkgever ook de kosten die wij nu en in de toekomst maken voor de administratie voor uw pensioen.>>

Einde blok voor pensioenfondsen

- (59) Premie voor <de verzekering van> het partner- en wezenpensioen bij overlijden vóór uw pensioendatum

<Ook deze> <Deze> premie ziet u niet in het bovenstaande overzicht. <Uw werkgever betaalt deze premie apart aan ons.> <Deze premie zit in de totale inleg van <u> <en> <uw werkgever>. Wij halen de premie voor <de verzekering van> het partner- en wezenpensioen af van de totale betaalde premie. Op uw loonstrook ziet u het deel van de premie dat u betaalde (indien van toepassing).> >

- (59) < Premie voor <de verzekering van> <het arbeidsongeschiktheidspensioen> <en> premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid>

Ook deze premie ziet u niet in het bovenstaande overzicht. <Uw werkgever betaalt deze premie apart aan ons.> <Deze premie zit in de totale inleg van <u> <en> <uw werkgever>. Wij halen de premie voor <de verzekering van> <het arbeidsongeschiktheidspensioen> <en> premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid> af van de totale betaalde premie. Op uw loonstrook ziet u het deel van de premie dat u betaalde (indien van toepassing).> >

-<De inleg die daarna overblijft, voegen wij toe aan het <kapitaal> <vermogen> voor uw pensioen.>

(60) <Wilt u het nog eens rustig nalezen? < Meer informatie over de samenstelling van de premie vindt u op < website >

- ✓ **Premie voor voortzetting van <de verzekering> van <partnerpensioen> <en> <wezenpensioen>**

<U heeft ervoor gekozen om ook na uitdiensttreding verzekerd te blijven voor <partnerpensioen> <en> <wezenpensioen>. Wij halen de premie hiervoor af van het <kapitaal> <vermogen> voor uw pensioen.> Dit gaat dus ten koste van uw pensioen na uw pensioendatum. Deze premie ziet u terug in het bovenstaande overzicht.

- ✓ (61) De <gezamenlijke buffer><reserve> dient om samen met alle deelnemers en uitkeringsgerechtigden van de pensioenregeling financiële mee- en tegenvallers op te vangen. Zo zorgt de <gezamenlijke buffer><reserve> ervoor

dat (verwachte) pensioenen minder hard omlaag gaan bij financiële tegenvallers.

✓ **(62) Waarom zie ik <niet alle><geen> kosten op mijn Pensioenoverzicht?**

Voor de uitvoering van deze pensioenregeling worden kosten gemaakt. Niet alle kosten hebben direct invloed op het <kapitaal> <vermogen> voor uw pensioen. U ziet deze daarom <niet> <niet allemaal> terug in het overzicht van de ontwikkeling van het <kapitaal> <vermogen> voor uw pensioen.

Dit blok geldt alleen voor pensioenfondsen:

- **Administratiekosten zijn al van de premie afgehaald voordat deze aan uw <kapitaal> <vermogen> is toegevoegd**

Zoals u bovenaan in dit blok kunt lezen, zijn de administratiekosten al in mindering gebracht op de premie voordat deze aan uw <kapitaal> <vermogen> is toegevoegd. Daardoor zijn deze kosten niet zichtbaar zijn in uw pensioenoverzicht.

- **Kosten voor het beheer van beleggingen zijn van het rendement afgehaald voordat dit aan uw <kapitaal> <vermogen> is toegevoegd.**

Er worden kosten gemaakt om het <kapitaal> <vermogen> voor uw pensioen te beleggen en te beheren. <Dit zijn doorlopende kosten.> Deze kosten halen wij af van totale behaalde rendement van het pensioenfonds. Het rendement dat overblijft, verdelen wij over alle deelnemers. Meer informatie over de beleggingsrendementen en de hoogte van deze kosten vindt u op <link webpagina>.

- **Kosten voor aan- en verkoop van beleggingen zijn ook van het rendement afgehaald voordat dit aan uw <kapitaal> <vermogen> is toegevoegd.**

Er worden ook kosten gemaakt voor het kopen of verkopen van beleggingen. Ook deze kosten halen wij af van het totale behaalde rendement van het pensioenfonds. U ziet dus het rendement nadat deze kosten zijn verwerkt.

- ✓ <Meer informatie over de hoogte van de kosten vindt u op <website>.

- ✓ <Ruimte voor extra mededelingen>

Einde blok voor pensioenfondsen

Dit blok geldt alleen voor verzekeraars en ppi's:

- **Kosten voor administratie:**

[Actieve deelnemers:] <Uw werkgever betaalt <een deel van> <een vast bedrag voor> de uitvoeringskosten rechtstreeks aan ons. U vindt dat bedrag terug <in het kostenoverzicht dat u kunt vinden> in uw portaal op <link portaal>.

<[Gewezen deelnemers:] Eerder heeft uw werkgever betaald voor de uitvoeringskosten. <Dit was ook voor de kosten die nu en in de toekomst worden gemaakt voor de administratie van uw pensioen. >>

- **Kosten vanwege het beleggen voor uw pensioen**

< In bovenstaande overzicht ziet u het bedrag dat wij voor de administratie van de <beleggingseenheden> <beleggingen> hebben ingehouden.> Het hierboven bijgeschreven beleggingsrendement is een nettorendement. Hier zijn de kosten die de fondsbeheerder maakt al vanaf gehaald. Deze beleggingskosten zijn verwerkt in de koers van het beleggingsfonds. <De hoogte van deze kosten vindt u bij het beleggingsfonds op <link beleggingspagina> <Meer informatie over de beleggingsrendementen en de hoogte van deze kosten vindt u op <link webpagina>.

- **Kosten voor aan- en verkoop van beleggingen**

Ook de kosten die de fondsbeheerder maakt voor het aankopen of verkopen van beleggingen zijn al afgehaald van het bijgeschreven beleggingsrendement. <De hoogte van deze kosten vindt u bij het beleggingsfonds op <link beleggingspagina>.

<In het overzicht ziet u wel kosten die wij in rekening hebben gebracht voor het aan- of verkopen van <participaties> < units> in beleggingsfondsen die u zelf heeft doorgegeven. >

- ✓ <Wilt u het nog eens rustig nalezen? Deze informatie staat ook in het kostenoverzicht in uw portaal op < portaal >>.

✓ <Ruimte voor extra mededelingen>

Einde blok voor verzekeraars en ppi's

(52) De pensioenuitvoerder kan hier ook kiezen voor een term die aansluit op de overige communicatie over de pensioenregeling, zoals 'uw pensioenpot', 'uw pensioenvermogen'. In dat geval moeten ook de kopjes in de grijze vlakken worden aangepast, zodat over dezelfde terminologie wordt gebruikt.

(53) Het gaat hier om de 1 januari van het jaar waarop het UPO betrekking heeft.

(54) Wetgeving schrijft voor dat op het UPO informatie over de bijdragen die de werkgever en werknemer gedurende de afgelopen twaalf maanden hebben betaald, rekening houdend met de specifieke aard van de pensioenregeling, moet worden opgenomen. Het gaat om de totale premie die is betaald in het jaar waarop het UPO betrekking heeft. Er zijn hier verschillende opties mogelijk: mocht bij de pensioenuitvoerders niet bekend zijn welke afspraken werkgever en werknemer onderling hebben gemaakt over de premieverdeling, dan volstaat het om alleen de totale werkgeversafdracht te noemen en voor het deelnemersgedeelte te verwijzen naar de loonstrook.

Het is voor de deelnemer het meest wenselijk als de totale premieafdracht genoemd wordt, gevolgd door (indien mogelijk) het gedeelte dat de werkgever voor zijn rekening neemt en het gedeelte dat de werknemer betaalt. Ook is het toegestaan om de verschillende premiecomponenten inzichtelijk te maken: bijvoorbeeld premie voor ouderdomspensioen, premie voor dekking arbeidsongeschiktheid en premie voor het nabestaandenpensioen.

Afhankelijk van de kostenstructuur (van het pensioenfonds) wordt in de regel de premie na aftrek van de pensioenbeheerkosten en risicopremies (nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en arbeidsongeschiktheidspensioen) op het UPO getoond. Dit is met name relevant als een deel van de premie wordt onttrokken en gestort op de collectieve kostenvoorziening van het pensioenfonds. De toekomstige kosten worden vanuit deze voorziening gefinancierd. Als kosten aan de premie onttrokken worden vóórdat de premie wordt ingelegd in het pensioenkapitaal, lopen deze kosten niet door de ontwikkeling van het pensioenkapitaal. Zie ook toelichting 55.

Bij gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemers nemen we het gedeelte van de premie op die de werkgever betaalt. Daarnaast nemen we het gedeelte op dat de uitvoerder betaalt i.v.m. de premievrijstelling (door uw pensioenuitvoerder/ons betaalde premie i.v.m. premievrijstelling). Als een uitvoerder dit niet kan splitsen, dan tekstuele toevoeging: een deel van de premie wordt door uw pensioenuitvoerder betaald i.v.m. premievrijstelling.

Bij volledige arbeidsongeschiktheid wordt er in principe geen door de werkgever verschuldigde premie opgenomen. We tonen de premie die de uitvoerder betaalt (de vrijgestelde premie).

Een eventuele storting of onttrekking als gevolg van waardeoverdracht of verwerking van een echtscheiding valt ook onder 'inleg'. Evenals de onttrekking vanuit pensioeningang (bij deeltijdpensioen), aankoop van garantiépensioen, vrijwillig voortzetten van risicoregelingen en afsplitsen van (bijzonder partner) pensioen bij echtscheiding. In plaats van plussen en minnen mogen pensioenuitvoerders ook kiezen voor 'bij' en 'af'.

Bij- en afschrijvingen door kosten en rendement: Pensioenuitvoerders moeten op het UPO informatie over de ingehouden kosten opnemen. De kosten hoeven alleen opgenomen te worden indien deze van invloed zijn op de pensioentoezeggingen.

Als het UPO wordt verstrekt aan deelnemers aan wie geen kosten en/of premie's meer worden berekend, dan kan de informatie over de premie en/of kosten worden weggelaten.

Bonus en sterftewinstbijschrijvingen horen bij het rendement (en worden apart getoond). Net als een eventuele bijdrage aan of toedeling uit een eventuele risicodelingsreserve.

(55) Pensioenuitvoerders die een risicodelingsreserve hanteren, dienen de impact van de risicodelingsreserve op het pensioenkapitaal van de deelnemer zichtbaar te maken als bijdrage of ontvangst (af- of bijschrijving) in de ontwikkeling van het pensioenkapitaal op het UPO.

Pensioenuitvoerders moeten op het UPO informatie over de ingehouden kosten opnemen. Met de implementatie van de IORP-richtlijn is geregeld dat voor premieregelingen op het UPO informatie over de ingehouden kosten moet worden opgenomen, voor zover deze kosten van invloed zijn op de pensioentoezeggingen. De kosten hoeven alleen opgenomen te worden, indien deze door het pensioenkapitaal van de deelnemer lopen. Met andere woorden: als de bruto premie wordt ingelegd in het kapitaal en vervolgens de kosten aan het kapitaal worden onttrokken. In het geval dat de netto premie (dus het deel van de premie bedoeld voor zuivere kapitaalsopbouw) in het kapitaal wordt ingelegd, zijn de kosten al aan de premie onttrokken alvorens deze wordt ingelegd. Ditzelfde geldt voor de beleggingskosten. Afhankelijk van of er bruto of netto rendementen aan het kapitaal worden toegevoegd is er wel of geen onttrekking van beleggingskosten zichtbaar.

De pensioenuitvoerder licht op de website of op het portaal op regelingsniveau toe hoe hoog de beleggingskosten en de kostenvergoeding in de premie (of apart betaald door werkgever) zijn en verwijst naar deze informatie onder 'Goed om te weten'. Zie voor meer achtergrondinformatie het '[Bindend Besluit Kostentransparantie](#)' (voor verzekeraars en PPI's) en de '[Aanbevelingen-uitvoeringskosten](#)' (voor pensioenfondsen)

Ook in de kosteninformatie op Pensioen 1-2-3 wordt daarnaar verwezen, om die kosten individueel zo goed mogelijk inzichtelijk te maken.

(56) Indien het te verevenen bedrag niet wordt afgesplitst verdient het aanbeveling dit bedrag hier duidelijk te vermelden. De Ombudsman Pensioenen geeft al langer aan dat deze bedragen weleens uit zicht verdwijnen met alle gevolgen van dien.

(57) Bij de invoering van de Wet toekomst pensioenen is de verplichting in de wet opgenomen om de cumulatieve premie en cumulatief rendement op het UPO te zetten. In artikel 38 lid m en lid n PW staat hierover het volgende:

m.de totaal ingelegde pensioenpremies die zijn ingelegd op grond van een solidaire premieovereenkomst, flexibele premieovereenkomst of premie-uitkeringsovereenkomst;

n.de totaal behaalde beleggingsrendementen per deelnemer die op grond van een solidaire premieovereenkomst, flexibele premieovereenkomst of premie-uitkeringsovereenkomst zijn behaald;

De Koepelwerkgroep heeft dit in nader overleg op de volgende manier uitgewerkt:

Voor u is ingelegd vanaf <datum aanvang solidaire premieovereenkomst, flexibele premieovereenkomst of premie-uitkeringsovereenkomst>

Som inleg = WG/WN + AO + WOD in -/- omzetting uitk/pens.-/- echtscheiding BPP of Conversie

De opbrengst tot en met 31-12-2024 =: Stand <31-12-[jaar]-1><1-1-[jaar]>-/- Som inleg

De onttrokken bedragen zijn afschrijvingen en verminderen zowel de inleg als de eindstand van de pot, er rendeert daarna eenvoudigweg minder geld.

N.B.: als u de reeds opgebouwde Pre-WTP waarde wilt samenvoegen met de Post-WTP waarde telt de ingebrachte (beleggings)waarde vanaf dat moment mee als inleg voor het bepalen van "hoe staat het ervoor".

(58) Deze tekst is alleen van toepassing voor pensioenfondsen, als de werkgever en/of deelnemer een bijdrage hebben betaald voor de administratiekosten als onderdeel van de pensioenpremie. De tekst wordt verplicht getoond bij actieve deelnemers. Voor gewezen deelnemers is de tekst optioneel.

(59) Deze toelichtende tekst moet worden opgenomen als er sprake is van een premie voor de verzekering van het partner- en wezenpensioen, de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en/of het arbeidsongeschiktheidspensioen.

(60) Pensioenfondsen moeten hier een verwijzing opnemen naar het kanaal/middel waar de deelnemer meer informatie kan vinden over de samenstelling van de door de werkgever en werknemer betaalde premie (spaarpremie, risicopremies en opslag voor uitvoeringskosten).

(61) Dit is een toelichting over het doel van de risicodelingsreserve bij pensioenfondsen. Deze tekst kan fondsspecifiek aangepast worden in de lijn met het doel van de solidariteitsreserve in relatie tot de financiële opzet van het fonds.

(62) De teksten over kosten worden verplicht getoond bij actieve deelnemers. Voor gewezen deelnemers is de tekst optioneel. Pensioenfondsen verwijzen voor meer informatie naar de (wettelijk vereiste) toelichting op de kostenkengetallen. Verzekeraars en ppi's verwijzen voor meer informatie naar het kostenoverzicht dat is gebaseerd op het Bindend besluit [Kostentransparantie](#).

< **(63) Optioneel:**

<Wat is de waarde van de beleggingen?

Hier vindt u: de begin en eindstand van uw beleggingseenheden, de koerswaarde en de totale waarde van uw beleggingen op < peildatum>

Beleggingsfonds	Units 1/1	Units 31/12	Koers per 31/12	Waarde beleggingen per 31/12
Fonds_Naam	[aantal units]	[aantal units]	€ [bedrag]	€ [bedrag]
Herhaal per fonds	[aantal units]	[aantal units]	€ [bedrag]	€ [bedrag]
Hoeveel zijn de beleggingen per 31-12-2025 waard?				€ [bedrag]

Fondsbeheerkosten die fondsbeheerders maken zijn door hen in mindering gebracht op de koers. Kijk voor meer informatie over de beleggingsfondsen op <onze website>

Is de uiteindelijke beleggingswaarde in deze regeling hoger dan de garantiewaarde? Dan keren wij de beleggingswaarde uit. Is de uiteindelijke beleggingswaarde lager dan de garantiewaarde? Dan keren wij de garantiewaarde uit. > >

Einde optioneel >

(63) Indien gewenst kan de pensioenuitvoerder een extra blok met informatie over de beleggingen toevoegen dat correspondeert met de standen uit het kosten- en waardeoverzicht.

Wanneer moet u in actie komen? (64)

Als u een partner krijgt

Gaat u trouwen of gaat u een geregistreerd partnerschap aan? Dan informeert uw gemeente ons hierover. Bij 'Wat krijgen uw <eventuele> partner en kind<eren> als u overlijdt?' op dit Pensioenoverzicht ziet u wat er geregeld is voor uw partner en kinderen.

- ✓ < Gaat u samenwonen? Dan moet u zelf in actie komen en uw partner aanmelden. Lees hierover meer op <website>. <Hier leest u ook wat u extra kunt regelen voor uw partner.>>
- ✓ [Actief en ALS vrijwillig ANW OF vrijwillig PP aanwezig] <Wilt u meedoen aan de vrijwillige regeling voor uw partner? Geef dit dan zo snel mogelijk aan ons door.>

Als u uit elkaar gaat

Gaat u scheiden of eindigt uw (geregistreerd) partnerschap of stopt u met samenwonen? Dit heeft gevolgen voor uw pensioen. Uw ex-partner kan recht hebben op een deel van uw pensioen.

- ✓ Maak samen met uw ex-partner afspraken over de verdeling van uw pensioen en informeer ons hierover en stuur ons, als dat nodig is, de relevante documenten. Lees op <website> welke stappen u moet nemen om te zorgen dat alles goed geregeld is.

[Als Actief]

De hierna volgende blokken worden alleen getoond aan actieve deelnemers

Als uw situatie verandert

Verandert uw situatie? Gaat u bijvoorbeeld minder werken? Dan bouwt u minder pensioen op. Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl of op <website>. Daar vindt u uw meest actuele overzicht.

Als u van baan wisselt (65)

Dan stopt uw pensioenopbouw bij ons.

- ✓ <De inleg vanwege compensatie van uw huidige werkgever stopt. Ga bij uw nieuwe werkgever na of die ook een compensatieregeling biedt.>
- ✓ <Krijgt u een nieuwe baan en gaat u pensioen opbouwen volgens de nieuwe regels? Kijk dan op [website/portal] voor meer informatie over welke gevolgen dat voor u kan hebben.>
- ✓ U kunt ervoor kiezen om uw pensioen mee te nemen als u een nieuwe baan heeft. Lees hierover meer op <website>.

Als u uit dienst gaat, werkloos wordt of in de Ziektewet terecht komt

Gaat u uit dienst bij deze werkgever en heeft u nog geen nieuwe werkgever? (66)

Dan stopt uw pensioenopbouw bij ons.

- ✓ Uw <eventuele> partner en <eventuele> kinderen> blijven gedurende <drie><zes> maanden nadat uw werk stopt verzekerd als u overlijdt.
- ✓ Deze verzekering voor uw <eventuele> partner en <eventuele> kinderen loopt door als u direct aansluitend aan uw uitdiensttreding een wettelijke uitkering ontvangt omdat u werkloos of ziek bent

- ✓ U kunt deze verzekeringen daarna vrijwillig voortzetten. Kijk op [website/portal] voor meer informatie..
 - ✓ Kijk of het verstandig is om zelf iets te regelen voor uw partner en kinderen als u overlijdt. Zo voorkomt u dat uw partner en kinderen niet of onvoldoende inkomen hebben als u overlijdt
- (67) <De extra inleg vanwege compensatie vanwege de nieuwe regels voor pensioen van uw huidige werkgever stopt ook. Ook als u een uitkering krijgt.>>

Als u arbeidsongeschikt wordt

Wordt u ziek als u nog werkt bij deze werkgever? En raakt u als gevolg van deze ziekte arbeidsongeschikt? Dan betalen wij (een deel van) de premie voor uw pensioen door. <Ook krijgt u een aanvulling op de WIA-uitkering van de overheid.> Onder 'Wat krijgt u als u arbeidsongeschikt wordt?' ziet u wat er geregeld is voor u.

Wilt u meer weten over wat er geregeld is en welke voorwaarden gelden? Kijk op <website>>

<Als u ziek bent op de einddatum van uw contract en u wordt aansluitend daarop arbeidsongeschikt verklaard dan moet u dat bij ons melden. U kunt dan alsnog recht hebben op premievrijstelling van uw pensioen. <email loket wijzigingen opnemen>>

[Einde ALS actief]

Einde van de alleen aan actieven getoonde blokken

Als u met pensioen gaat

- ✓ Als u met pensioen gaat, <koopt u met de waarde van de beleggingen een ouderdomspensioen voor uzelf en een partnerpensioen voor uw partner na uw overlijden.> <ontvangt u een pensioenuitkering uit het kapitaal voor uw pensioen.>
- ✓ U ontvangt uw pensioen zolang u leeft.
- ✓ Heeft u geen partner of heeft uw partner minder inkomen nodig? Dan kiest u bij pensionering voor alleen een ouderdomspensioen voor uzelf zonder een pensioen voor een partner of voor een lager partnerpensioen. U ontvangt dan zelf een hoger pensioen.
- ✓ <De hoogte van uw pensioen <staat niet vast><wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld>. Dit noemen we een variabel pensioen. We proberen uw pensioen elk jaar te verhogen. Als het heel erg tegenzit, is er een kans dat uw pensioen omlaag gaat. Kijk bij 'Hoe zeker is uw pensioen na ingang?' voor meer informatie.> <U kunt er voor kiezen om als u straks pensioen ontvangt, om met uw pensioen te blijven beleggen. We noemen dat een variabel pensioen.>
- ✓ U kiest zelf wanneer u met pensioen gaat en hoe uw pensioen eruit gaat zien. Kijk op <[link mijnomgeving]><de pensioenplanner><het pensioenreglement> voor meer informatie hierover.

Als u uw pensioen wilt aanvullen met lijfrentes (68)

Met een lijfrente zorgt u op een fiscaal voordelige manier voor extra inkomen. U regelt dit zelf. Als u uw pensioen heeft aangevuld met (een) lijfrente(s), dan heeft u het bedrag hieronder nodig. Hiermee kunt u berekenen hoeveel jaarruimte u heeft om uw pensioen aan te vullen met lijfrentes.

U gebruikt dit bedrag bij uw belastingaangifte. De Belastingdienst heeft informatie over het berekenen van de jaarruimte. De informatie kunt u hier [link website Belastingdienst 'Jaarruimte voor aftrek van lijfrentepremies: hoe bereken ik dat?'] vinden.>

<Gebruikte jaarruimte uit deze pensioenregeling in <[jaar]-1>

[€ bedrag]

Goed om te weten

- ✓ <De gebruikte jaarruimte van een netto pensioenregeling vult u *apart* in bij de jaarruimteberekening van de belastingdienst. >
- ✓ < Kijk op [website] voor meer uitleg over de begrippen >
- ✓ <Ruimte voor extra mededelingen>

(64) Dit hele blok is in 2024 ontwikkeld. Deelnemers hebben bij de door de werkgroep gehouden kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeken aangegeven het erg prettig te vinden een soort 'checklistje wanneer ik iets moet doen bij mijn pensioen' te hebben. Ook zorgt dit blok ervoor dat er minder "let op teksten" in de blokken van de verwachte pensioenen staan waardoor deze beter leesbaar zijn.

Bij dit blok is het van belang goed het onderscheid te maken wat van toepassing is voor een actieve deelnemer, een gewezen deelnemer of arbeidsongeschikte deelnemer. Om die reden zijn sommige blokken optioneel. De blokken dienen op de betreffende doelgroepen toegeschreven te worden.

(65) Het is wettelijk verplicht informatie over de eerbiedigende werking te verstrekken. Daarbij verstrekt de pensioenuitvoerder de deelnemer jaarlijks via het UPO en bij beëindiging van de deelneming informatie over het hanteren van een met de leeftijd oplopend premiepercentage en de mogelijke effecten bij beëindiging van de deelneming en het aangaan van een nieuwe pensioenovereenkomst(artikel 220 e lid 2 PW).

Indien er sprake is van compensatie binnen de pensioenregeling (dus binnen de pensioensfeer) dan moet hier worden vermeld dat de compensatie stopt bij uitdiensttreding/baanwissel.

(66) Let op: als er direct aansluitend een werkgever is, is er géén uitlooptdekking en géén recht op vrijwillige voortzetting.

(67) Deze zinsnede alleen opnemen als er in de huidige regeling sprake is van extra inleg vanwege compensatie.

(68) Het is wettelijk verplicht om actieve deelnemers te informeren over de gebruikte jaarruimte. Deze moet worden vermeld op het Uniform Pensioenoverzicht. Voor gewezen deelnemers die in de periode relevant voor het UPO pensioen hebben opgebouwd, moet de gebruikte jaarruimte ook worden opgenomen in het UPO einde deelneming maar het mag ook op het UPO gewezen deelnemer worden vermeld. Voor de andere gewezen deelnemers is dit blok niet relevant en hoeft dan niet getoond te worden.

Let op! In het eerste UPO na transitie (de eerste keer dat een deelnemer een UPO model uit hoofde van de flexibele premieovereenkomst ontvangt), wordt nog de gebruikte jaarruimte nog conform factor A pre-Wtp getoond. Dit omdat de gebruikte jaarruimte over het jaar voorafgaand aan de peildatum van het betreffende UPO model gaat en dat is nog een pre-Wtp regeling.

NB: Als het om een nettopensioen gaat moet het netto-icoon en de bijbehorende tekst worden opgenomen. Gezien de bewerkingen die een deelnemer hierna nog moet toepassen (bijvoorbeeld bruto van de gebruikte netto jaarruimte in de bruto formule) om de jaarruimte daadwerkelijk te kunnen bepalen is nu gekozen voor het icoon van de rekenmachine, dit maakt duidelijk dat dit gegeven nog niet kant en klaar is.

Meer weten?

Wilt u een overzicht van uw totale pensioen? (69)

Ga naar www.mijnpensioenoverzicht.nl om uw totale verwachte pensioen te zien dat u bij ons en eventueel elders via uw (oud) werkgever(s) heeft opgebouwd, inclusief uw AOW. Het pensioen is dan berekend alsof het tegelijk ingaat met uw AOW en u ziet een netto bedrag per maand.

U kunt uw verwachte pensioen met uw <eventuele> huidige inkomen vergelijken <en samen met uw <eventuele> partner uw gezamenlijk pensioen bekijken>. <Het pensioen dat u heeft opgebouwd in een nettopensioenregeling is niet opgenomen op www.mijnpensioenoverzicht.nl.>

<Wilt u meer weten over uw pensioenregeling en de keuzes die u heeft? (70)>

<Het Pensioen 1-2-3> <De startbrief> <[link Pensioen 1-2-3]><[link startbrief]><[link mijnomgeving]> geeft u inzicht in de onderdelen van uw pensioenregeling. U ziet ook welke keuzes u heeft. <Daarnaast kunt u op <de pensioenplanner><[link mijnomgeving]> zien wat de invloed van die keuzes is op uw eigen situatie.> <Bekijk daar ook hoeveel u naar verwachting netto krijgt <en> <, > <of dat genoeg voor u is> <en wat u kunt doen om uw uitgaven en inkomen na pensionering op elkaar af te stemmen>.> Ten slotte vindt u <daar><op onze><website> ook het pensioenreglement, ons jaarverslag en beleggingsinformatie.>>

Wilt u meer weten over de beleggingen voor uw pensioen

Kijk voor beleggingsinformatie in het algemeen en in welke mate wij rekening houden met maatschappelijk verantwoord beleggen <en duurzaamheid> op [link website]. <U vindt daar ook ons jaarverslag.> (71)

Heeft u vragen? <Of wilt u een wijziging doorgeven?>

Neem dan contact met ons op. Op <[link website]><[link mijnomgeving]><de pensioenplanner> kunt u ook terecht voor meer informatie. Wij zijn bereikbaar via [e-mailadres] en op [telefoonnummer].

(72) De bedragen en percentages die in dit overzicht staan, zijn gebaseerd op de gegevens die bij het opstellen van het overzicht bij ons beschikbaar waren. Het is mogelijk dat wij niet over de juiste gegevens beschikken. Controleer de gegevens waarop dit overzicht gebaseerd is daarom goed. Als u denkt dat de gegevens niet juist zijn, neemt u dan contact met ons op. Hoewel de informatie door ons met veel zorg is samengesteld, kunt u alleen rechten ontleen aan het voor u geldende pensioenreglement. <U kunt het pensioenreglement <bij ons opvragen> <of> <downloaden van < >.>

De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) houden toezicht op pensioenuitvoerders in Nederland. Dus ook op <naam pensioenuitvoerder>.

(69) Het opnemen van een verwijzing naar de website van de pensioenuitvoerder op het Uniform Pensioenoverzicht en een verwijzing naar mijnpensioenoverzicht.nl is verplicht.

(70) Bij actieve deelnemers wordt de verwijzing naar Pensioen 1-2-3 (of startinformatie in een andere vorm) opgenomen (en dus niet de verwijzing naar de keuzemogelijkheden). Bij gewezen deelnemers mogen uitvoerders zelf bepalen welk blok getoond wordt: of de verwijzing naar Pensioen 1-2-3 (of startinformatie in een andere vorm) of verwijzing naar de keuzemogelijkheden. Het is niet de bedoeling om beide blokken tegelijkertijd op te nemen. Uitgangspunt is als de (gewezen) deelnemer toegang heeft tot Pensioen 1-2-3 (of startinformatie in een andere vorm) dat dan het blok 'Pensioen 1-2-3' (of startinformatie in een andere vorm) wordt opgenomen en het blok 'keuzemogelijkheden' niet. Aanbevolen wordt om in bovenstaand blok zo concreet mogelijk te verwijzen naar waar men meer informatie kan vinden. Pensioenuitvoerders mogen hier ook een bulletgewijze opsomming opnemen.

(71) Voorgeschreven in de IORP-II richtlijn is dat in het Pensioenoverzicht wordt vermeld waar en hoe aanvullende informatie kan worden verkregen over onder meer: de in de artikelen 29 en 30 (link naar jaarverslag en beleggingsinformatie of beleggingsbeginselen) vermelde informatie. Volgens de nationale wetgeving is deze directe verwijzing niet verplicht, maar de Pensioenkoepels hebben ervoor gekozen om toch een directe verwijzing op te nemen omdat dit voor de deelnemer het meest helder is.

In wetgeving is deze directe verwijzing niet verplicht, maar de Pensioenkoepels hebben ervoor gekozen om toch een directe verwijzing op te nemen omdat dit voor de deelnemer het meest helder is. Bovendien is het vanuit de SFDR verplicht om op het UPO een verwijzing op te nemen naar het beleid voor duurzaam beleggen. Deze informatie is met de algemene informatie over beleggingen en het jaarverslag opgenomen in dit nieuwe blokje.

(72) De laatste zin van deze tekst is voor alle pensioenuitvoerders verplicht. Pensioenuitvoerders die gevestigd zijn in het buitenland vervangen de namen van de toezichthouders en van het land in de correcte namen. Voor de rest van de tekst geldt: pensioenuitvoerders mogen het UPO eindigen met deze optionele disclaimer. Bij het maken van de keuze om wel of geen gebruik te maken van deze disclaimer adviseren we pensioenuitvoerders ook rekening te houden met de opvatting van de ombudsman pensioenen en het advies van de AFM om géén disclaimer op te nemen.